

Wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten.

30 juni 1994

(B.S. 27 juli 1994)

Te onthouden:

Dit is de basiswet aangaande het auteursrecht en de naburige rechten, die juridische bescherming poogt te bieden aan auteurs en uitvoerders van werken van kunst en letterkunde, met als oogmerk niet alleen hun economische belangen maar ook de intellectuele integriteit van hun werk te vrijwaren.

De wet bouwt hiertoe een stelsel van vermogens – en morele rechten uit, waarbij voorzien werd in enkele uitzonderingen om bepaalde vormen van geoorloofd gebruik van de beschermde werken mogelijk te maken. De handhaving van deze regels wordt mogelijk gemaakt via enerzijds een reeks burgerlijke en strafrechtelijke bepalingen, en anderzijds door het toelaten van vennootschappen voor beheer, die de auteurs en uitvoerders kunnen bijstaan. De wet is principieel onverkort van toepassing op het internet.

Sleutelbegrippen:

Intellectuele eigendom – Auteursrecht – Werken van kunst en letterkunde - Naburige rechten

Inhoudsopgave van de bespreking:

- A. [Inleiding](#)
  - Doel van de wetgeving
  - Verwante regelgeving
  - Toepasbaarheid op het internet
- B. [Welke werken worden beschermd?](#)
  - Wie wordt beschouwd als auteur?
  - Beschermden werken
  - Naburige rechten
- C. [De rechten van de auteur](#)
  - Vermogens- en morele rechten
  - Mededeling aan het publiek
  - Reproductierecht
  - Uitzonderingen
- D. [Handhaving](#)
  - Vennootschappen voor beheer
  - Strafbepalingen
- E. [Praktische toepassingen](#)
  - Surfen op het Web
  - Uitwisselen van muziekbestanden
- F. [Om meer te weten](#)
  - Rechtsleer
  - Links

Bespreking:

A. Inleiding

Naar Belgisch recht wordt algemeen erkend dat de schepper van een bepaald werk onder bepaalde voorwaarden het recht heeft op bescherming van zijn creatie. Hierbij moet hij de kans krijgen om zowel een economisch voordeel uit zijn inspanningen te kunnen halen, als beschermd worden tegen inbreuken op zijn intellectuele integriteit.

Deze problematiek wordt op nationaal vlak hoofdzakelijk geregeld via de [Wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten van 30 juni 1994](#) (verder: de Auteurswet). Het is een relatief omvangrijke en complexe wet, waarvan we hier alleen de hoofdlijnen proberen toe te lichten. Het is echter belangrijk voor ogen te houden dat deze regels onverkort gelden op het Internet, ondanks de vaststelling dat vele internauten het er soms niet al te nauw mee nemen. Dit ligt ongetwijfeld ten dele aan de problemen die zich vaak stellen, wanneer de enigszins oubollige terminologie van de wetgeving toegepast moet worden in de hedendaagse context van de moderne informatiemaatschappij.

We wijzen er nog even op dat er zowel nationaal als internationaal nog meerdere andere teksten van kracht zijn die eveneens bescherming bieden ten aanzien van intellectuele creaties.

Op nationaal vlak verwijzen we in dit verband voornamelijk naar de aparte wetgeving [inzake de bescherming van computerprogramma's](#)ⁱ en [databanken](#)ⁱⁱ. Het kan op het eerste zicht dan ook verwondering wekken dat ook de Auteurswet van toepassing is op sommige databanken, en er zelfs aparte regels voor voorzien zijn. Hierop komen we [later](#) nog terug.

Op internationaal vlak wensen we vooral te wijzen op de [Conventie van Bern](#)ⁱⁱⁱ, de [TRIPS-overeenkomst](#)^{iv} en het [Verdrag van de WIPO](#)^v betreffende het auteursrecht.

Deze teksten zullen hier grotendeels onbesproken blijven, maar zullen binnenkort elders op de site apart becommentarieerd worden.

B. Welke werken worden beschermd?

De beschermenswaardige werken worden opgesomd in de Afdelingen 2 tot en met 4bis, namelijk werken van letterkunde en beeldende kunst, audiovisuele werken en databanken. Deze termen moeten ruim geïnterpreteerd worden, en omvatten feitelijk een veel breder gamma aan werken dan ze op het eerste zicht lijken te suggereren.

Art. 8 definieert de werken van letterkunde als “de geschriften van welke aard ook, alsmede lessen, voordrachten, redevoeringen, preken of andere mondelinge uitingen van de gedachte.”; werken van beeldende kunst worden daarentegen in de wet niet nader bepaald. Uit deze definitie kunnen we echter al enkele belangrijke principes achterhalen. Op de eerste plaats gaat het om een zeer ruime definitie, die ondanks de

nogal bombastische terminologie bescherming biedt aan een zeer uitgebreide verzameling van intellectuele creaties. Er worden met name geen eisen gesteld aan de artistieke kwaliteiten van de creatie zelf, zodat naast “klassiekere” kunstwerken als gedichten en schilderijen, ook meer hedendaagse creaties beschermd worden, zoals een doorsnee columnartikeltje op het internet of zelfgemaakte vakantiefoto’s.

Hetzelfde principe geldt eveneens voor audiovisuele werken: er wordt enkel vereist dat het werk de vrucht is van de intellectuele inspanning van de auteur, zonder enige kwaliteitseisen.

Ook bij databanken is de creativiteit van de schepper het criterium, hoewel het hier om een moeilijker te appreciëren begrip gaat. Om de bescherming van de Auteurswet te kunnen genieten^{vi}, vereist art.20bis dat de databank door de keuze of de rangschikking van de stof een eigen intellectuele schepping van de auteur vormt^{vii}. Een telefoonboek zou hieraan dus niet voldoen: noch de selectie, noch de ordening van de inhoudelijke elementen getuigt van noemenswaardige creativiteit^{viii}.

Er worden feitelijk maar twee echte voorwaarden gesteld: het moet gaan om *een eigen creatie* (wat dus inhoudt dat slaafse nabootsingen niet voldoen) die de uiting is van een gedachte, en met andere woorden in een bepaalde mate *gerealiseerd* moet zijn. Een zuiver idee zonder praktische realisatie kan dus niet op auteursrechtelijke bescherming rekenen.

Het begrip ‘auteur’ wordt gedefinieerd in art.6 als “de natuurlijke persoon die het werk heeft gecreëerd.” Een onderneming kan dus nooit als auteur beschouwd worden, zelfs indien de auteur een deel van zijn rechten aan haar heeft overgedragen. De wet voorziet eveneens in een regime voor gevallen waar een werk aan meer dan één auteur kan toegeschreven worden: indien het recht onverdeeld is, kunnen de auteurs de uitoefening van het recht contractueel regelen, of moeten ze bij ontstentenis van een contract het recht gezamenlijk uitoefenen; indien de individuele bijdrage van de auteurs echter duidelijk geïdentificeerd kan worden, mag elke auteur zijn recht uitoefenen op het deel van het werk dat van hem afkomstig is (art. 4, respectievelijk 5). Voor audiovisuele werken is er zelfs een volledig aparte regeling aan deze problematiek gewijd, waar we hier verder niet op ingaan^{ix}.

In sommige gevallen wordt er ook bescherming geboden aan uitvoerende artiesten, die zelf weliswaar niet de auteur zijn van het werk dat zij ten berde brengen, maar er desondanks een niet te verwaarlozen creatieve inbreng in hebben. De rechten van deze uitvoerders worden “naburige rechten” genoemd, en hun beschermingsregime is zeer gelijkaardig aan dat van het auteursrecht (zij het vaak iets beperkter). We zullen hieronder enkel terugkomen op de naburige rechten waar hun regelgeving significant afwijkt van de algemene auteursrechtelijke bescherming.

C. De rechten van de auteur

Zoals in de [inleiding](#) al even werd aangehaald, strekt de Belgische auteursrechtelijke bescherming er niet alleen toe de economische belangen van de auteur te vrijwaren, maar hecht ze ook een groot belang aan de artistieke integriteit van het werk^x. Daarom worden de rechten van de auteur ingedeeld in twee categorieën: enerzijds de meer economisch gerichte [vermogensrechten](#), die de exploitatiemogelijkheden van de auteur beschermen en overgedragen kunnen worden aan derden, en anderzijds de [morele](#)

[rechten](#), waarmee gewaakt wordt over de artistieke integriteit van de creatie, en die onvervreemdbaar zijn.

De morele rechten van de auteur omvatten het recht tot bekendmaking van het werk (of natuurlijk de weigering daartoe), het recht om het vaderschap van het werk op te eisen of te weigeren, het recht op respect voor zijn werk, en hieruit voortvloeiend het recht om zich te verzetten tegen de wijziging ervan. Het is van belang op te merken dat, ook indien de auteur afstand heeft gedaan van de uitoefening van deze rechten, hij zich nog steeds kan verzetten tegen elke wijziging of aantasting die zijn eer of reputatie kunnen aantasten. (art.1 §2).

De vermogensrechten kunnen ingedeeld worden in twee subgroepen: het recht tot mededeling aan het publiek, en het reproductierecht. Beide rechten worden door de auteur zeer vaak overgedragen aan een uitgever, die dan de verdere uitoefening en handhaving ervan voor zijn rekening neemt.

Het recht tot mededeling aan het publiek houdt in dat de toestemming van de auteur in principe vereist is voor elke openbare (d.w.z. buiten de familiekring) presentatie van het werk. Dit recht heeft dus vooral betrekking op live-uitvoeringen, uitzendingen van een opname, vertoningen, tentoonstellingen en dergelijke meer.

Het recht op reproductie houdt in dat voor elke reproductie (direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, gedeeltelijk of volledig) in principe de toestemming van de auteur vereist wordt. Dit recht omvat eveneens het recht op adaptatie en vertaling, het recht op verhuur en uitlending, het recht op vastlegging, verveelvoudiging en verspreiding en het distributierecht.

Op het internet stelt zich in dit verband natuurlijk vooral de vraag naar de classificatie van bepaalde vaak voorkomende handelingen, zoals surfen op het web, downloaden van bestanden of het opzetten van een website. Hun juridische status wordt vaak betwist, maar het is algemeen aanvaard dat het beschikbaar maken van een werk voor een breed publiek (bv. via een website of via een *filesharing*-programma) een mededeling aan het publiek uitmaakt^{xi}, terwijl elke handeling waarbij men in het bezit komt van een eigen kopie van een dergelijk werk (bv. door het downloaden van een werk, of via het surfen op het web^{xii}) een reproductie vormt.

Op deze rechten bestaan er natuurlijk wel uitzonderingen, die ruimte laten voor enkele vormen van gebruik die in het algemeen als geoorloofd beschouwd worden, en waarvoor dus geen toestemming van de auteur vereist wordt. De meeste van deze uitzonderingen zijn terug te vinden in Afdeling V van de wet, en we bespreken hier een aantal ervan die van belang kunnen zijn in het kader van internetgebruik.

Een eerste uitzonderingsbepaling werd voornamelijk ingegeven door educatieve overwegingen: indien het werk op een geoorloofde wijze is bekendgemaakt, moet de auteur korte aanhalingen ervan ten behoeve van kritiek, polemieken of onderwijs, of in het kader van wetenschappelijke werkzaamheden toelaten, voor zover dit gebeurt overeenkomstig de eerlijke beroepsgebruiken en het beoogde doel het wettigt (art.21). Deze uitzondering is in principe ook van toepassing op werken van beeldende kunst, hoewel de aanhaling daar noodgedwongen vaak het gehele werk zal betreffen.

Een tweede belangrijke uitzondering vindt men in de mogelijkheid om citaten uit werken te publiceren naar aanleiding van actuele gebeurtenissen (art.22, §1, 1°). Zo

zal men bv. een auteursrechtelijk beschermde foto zonder toestemming van de auteur mogen publiceren bij een nieuwsartikel over het werk in kwestie.

De Auteurswet laat eveneens de gedeeltelijke of integrale reproductie van werken toe die op een grafische of soortgelijke drager zijn vastgelegd wanneer die reproductie uitsluitend bestemd is voor privé-gebruik en geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk (art.22, §1, 4°). Deze toestemming is dus enkel van toepassing voor werken op een grafische of soortgelijke drager, waaronder men het internet niet kan rekenen. De reproductie van werken op het internet voor privé-gebruik wordt dus niet automatisch toegelaten.

Men zou echter kunnen argumenteren dat iemand die zijn werk op het internet plaatst daarmee stilzwijgend de toestemming geeft dit werk te reproduceren voor privé-gebruik^{xiii}. De precieze draagwijdte van een dergelijke ‘stilzwijgende licentie’ is echter moeilijk in te schatten, en zou telkens in concreto door de rechter beoordeeld moeten worden. Veel rechtszekerheid heeft men hier dus niet.

Een uitzondering die wel zonder grote interpretatieproblemen op het internet toegepast zou kunnen worden is de uitzondering voor reproductie ter illustratie bij onderwijs of onderzoek, wanneer dit verantwoord is door de nagestreefde niet-winstgevende doelstelling en geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk^{xiv}. Merk op dat de toelating hier enkel de reproductie betreft, en niet de mededeling, zodat het niet toegelaten zou zijn bijvoorbeeld een educatieve website op te zetten met andermans auteursrechtelijk beschermd materiaal.

Een volgende belangrijke uitzondering, die we [hieronder](#) verder zullen bespreken, is de uitzondering voor de reproductie van audiovisuele – en geluidswerken in familiale kring (de zogenaamde thuiskopie). In grote lijnen kan men stellen dat het toegestaan is rechtmatig verkregen werken te kopiëren, indien de kopie in familiale kring gemaakt wordt, en alleen bestemd is om in dezelfde kring gebruikt te worden. Net zoals bij enkele van de hoger vermelde uitzonderingen moet de auteur weliswaar een compensatie ontvangen voor de gemaakte kopie, wat in dit geval gebeurt door een bijdrage die verrekend wordt in de verkoopprijs van lege dragers en bepaalde kopieerapparatuur^{xv}.

Naast deze algemeen geldende uitzonderingen worden er nog een aantal andere (maar gelijkaardige) categorieën met uitzonderingen voorzien, met o.a. een apart stelsel voor databanken. In de context van databanken op het internet moet er vooral gewezen worden op de uitzonderingen voor reproductie ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek, waarbij erop gewezen wordt dat dit enkel toegelaten wordt voor zover zulks verantwoord is door de nagestreefde niet-winstgevende doelstelling en de reproductie geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk.

De rechten van de auteur blijven gelden tot 70 jaar na zijn overlijden, en tot 50 jaar na het overlijden voor naburige rechten.

D. Handhaving

Overtredingen van de auteurswet kunnen zowel via burgerlijk – als via strafrecht gesanctioneerd worden. Hierbij worden de vorderingen meestal ingesteld door vennootschappen van beheer, die de rechten van de auteurs waarnemen.

Op burgerlijk vlak beschikt men over twee mogelijkheden, die desgevallend gecombineerd kunnen worden: men kan een schadevergoeding vorderen via een procedure ten gronde, of men kan via art.87 de rechter vragen een stakingsbevel op te leggen ten aanzien van handelingen die een inbreuk uitmaken op het auteursrecht of de naburige rechten. De vordering tot staking wordt ingesteld en behandeld zoals in kort geding, en zal gewoonlijk opgelegd worden onder verbeurte van een dwangsom. De verbeurdverklaring van de nagemaakte goederen en gebruikte materialen kan eveneens bevolen worden, en men kan om publicatie van het vonnis verzoeken.

Op strafrechtelijk vlak voert art.80 van de Auteurswet het misdrijf van namaking in, bestaande uit het kwaadwillig of bedrieglijk inbreuk plegen op het auteursrecht of de naburige rechten. Er is dus ook sprake van namaking in de zin van de auteurswet indien bijvoorbeeld iemand een auteursrechtelijk beschermd werk verspreidt via het internet zonder de toestemming van de auteur. Namaking vereist met andere woorden niet dat men probeert een overtuigende replica van een beschermd werk te construeren.

Iemand die dergelijke ‘nagemaakte’ voorwerpen verkoopt, verhuurt, te koop of te huur stelt, in voorraad heeft voor de verkoop of de verhuur of in België invoert voor commerciële doeleinden, is eveneens schuldig aan het misdrijf namaking. De publicatie van het vonnis kan eveneens opgelegd worden door de rechter.

In dit verband is het wellicht ook van belang te wijzen op het bestaan van het beslag inzake namaak, een procedure die geregeld wordt in het Gerechtelijk Wetboek (art.1481 e.v. Ger.W.), en die aan de houder van auteursrechten of zijn vertegenwoordiger toelaat snel het bestaan van inbreuken te doen vaststellen, en de bewijsvoering in een daarop eventueel volgende rechtszaak te vergemakkelijken.

Hoofdstuk VII van de auteurswet bevat de reglementering aangaande de vennootschappen voor het beheer van de rechten. In het hoofdstuk worden de vereisten bepaald waaraan een dergelijke vennootschap moet voldoen (art.65), evenals de plichten die zij heeft ten aanzien van de auteurs die zij vertegenwoordigt (art.66).

Art.67 bepaalt dat deze vennootschappen enkel mogen optreden op het Belgische grondgebied indien zij van de bevoegde minister hiervoor een vergunning gekregen hebben^{xvi}. Daarna kunnen zij binnen de perken van de hen op grond van hun statuten verleende bevoegdheden, algemene contracten sluiten met betrekking tot de exploitatie van auteursrechten en naburige rechten (art.71), en zijn zij bevoegd om in rechte op te treden met het oog op de verdediging van de rechten die zij krachtens hun statuten beheren (art.73).

E. Praktische toepassingen

Tenslotte halen we hier nog even kort twee praktische voorbeelden aan die frequent voorkomen op het internet, samen met hun auteursrechtelijke implicaties. We

bespreken achtereenvolgens [surfen op het web](#) en het [uitwisselen van muziekbestanden](#).

Surfen op het web is technisch gezien niet veel meer dan het kopiëren van bepaalde gegevens over een netwerk, en deze bekijken op de eigen computer. Hiermee is meteen duidelijk dat men tijdens het surfen voortdurend reproducties maakt van werken die vaak onder de auteursrechtelijke bescherming vallen. Zoals hierboven uiteengezet zou hiervoor in principe de toestemming vereist zijn van de auteur of de vennootschap die zijn rechten beheert, en die heeft een surfer nochtans zelden of nooit. Dit is, zuiver juridisch bekeken, een problematische toestand, aangezien er ook geen uitzondering beschikbaar lijkt te zijn die steeds van toepassing is; de uitzondering van art.22, §1, 4° met betrekking tot reproducties voor privé-gebruik is immers enkel van toepassing op werken die op een grafische of soortgelijke drager zijn vastgelegd, en daartoe kan het internet niet gerekend worden.

Nochtans lijken op het internet noch de lezers, noch de auteurs er echt graten in te zien dat de beschikbaar gestelde werken zo veelvuldig worden bekeken, en dus ook gekopieerd. Zoals hierboven al werd aangehaald pleiten sommigen er dan ook voor het bekendmaken van een auteursrechtelijk werk op het internet te interpreteren als de impliciete verlening van een stilzwijgende licentie die toelaat het document te reproduceren. Men kan immers stellen dat iemand die een bepaald werk beschikbaar maakt via het internet dit doet met de bedoeling dat dit werk bekeken, en dus gekopieerd zou worden. Maar gezien het stilzwijgende en impliciete karakter ervan is de omvang van een dergelijke licentie erg onzeker, en zal ze door een rechter steeds op nieuw beoordeeld moeten worden.

In dit verband biedt een recente [Europese richtlijn](#)^{xvii} wat meer rechtszekerheid. Deze stelt in art.5 dat het exclusieve reproductierecht van de auteur niet van toepassing is op “tijdelijke reproductiehandelingen, als bedoeld in artikel 2, die van voorbijgaande of incidentele aard zijn, en die een integraal en essentieel onderdeel vormen van een technisch procédé en die worden toegepast met als enig doel a) de doorgifte in een netwerk tussen derden door een tussenpersoon of b) een rechtmatig gebruik van een werk of ander materiaal mogelijk te maken, en die geen zelfstandige economische waarde bezitten,...”, ...”

Overweging 33 bij de richtlijn verduidelijkt dat “...deze beperking ook (moet) gelden voor handelingen die elektronisch bladeren (browsing) en caching mogelijk maken...”. De richtlijn lijkt het tijdelijk kopiëren van gegevens tijdens het surfen aldus te beschouwen als een zuiver tijdelijke en technische maatregel, die niet onder het reproductierecht valt.

Deze richtlijn moet momenteel nog omgezet worden in Belgische wetgeving, en volgens het wetsvoorstel dat op dit moment besproken wordt^{xviii}, zou deze bepaling nagenoeg letterlijk worden overgenomen als het nieuwe art.23ter van de Auteurswet. Maar totdat dit gebeurt bevat de Belgische Auteurswet dus geen bijzondere voorziening met betrekking tot het surfen, en blijft er enige rechtsonzekerheid bestaan.

We willen ook nog even blijven stilstaan bij het uitwisselen van muziek over het internet, en de auteursrechtelijke betekenis hiervan. Hieromtrent is er al heel wat te doen geweest, vooral sinds de opkomst van zogenaamde peer-to-peer netwerken, die

gebruikers onderling toelaten op bijzonder eenvoudige wijze auteursrechtelijk beschermde muziek uit te wisselen.

Het moge meteen duidelijk zijn dat het beschikbaar maken van dergelijke muziek via het internet ongeacht de gebruikte methode (zoals via een website of de hogervermelde uitwisselingsprogramma's) beschouwd moet worden als een mededeling aan het publiek, en dat dit dus enkel mag gebeuren met de toestemming van de auteur of zijn uitgever. Zonder deze toestemming is het dus niet toegelaten auteursrechtelijk beschermde muziek aan het publiek bekend te maken door bv.MP3-bestanden te delen via een peer-to-peer-netwerk; wie dit toch doet, maakt zich schuldig aan het misdrijf van namaking.

Iets gelijkaardigs geldt aangaande het downloaden van muziek naar de eigen computer, ongeacht de overdrachtsmethode (bv. downloaden van een website, of van de computer van een medegebruiker in een peer-to-peer-netwerk): dit maakt een reproductie uit, waarvoor opnieuw de toestemming vereist is van de auteur. Soms wordt in dit verband onterecht de uitzonderingsbepaling van art.22 §1, 5° die betrekking heeft op de zogenaamde thuiskopie. Kopiëren wordt hierdoor voor geluids – en audiovisuele werken toegelaten als de kopie – van een rechtmatig verkregen werk - in de eigen familiekring gemaakt wordt (en dus niet bv. op het werk of op school), en enkel bestemd is voor gebruik in deze familiekring (en dus niet om nieuwe kopieën te maken voor kennissen, of om te gebruiken als achtergrondmuziek op het werk). Art.55 bepaalt dat de auteurs dan wel recht hebben op een compensatie, die feitelijk geïnd wordt via een bijdrage die verrekend is in de kostprijs van lege dragers en bepaalde kopieerapparatuur^{xix}. Tot dusver blijft informatica-apparatuur echter onderworpen aan een nultarief, waardoor auteurs hier in de kou blijven staan. Aangezien de uitzondering van de private kopie alleen geldt voor kopieën die genomen worden van rechtmatig medegedeelde werken, kan de gebruiker van een *peer-to-peer* netwerk zich niet beroepen op deze regel.

Het hoger vermelde voorstel tot wetswijziging zou een aanpassing met zich mee brengen van de uitzondering van de private kopie: art.3 van het huidige wetsvoorstel strekt ertoe de thuiskopie enkel toe te laten voor zover "...dat daarbij direct noch indirect enig commercieel oogmerk wordt nagestreefd". De toelichting stelt daarbij dat het oogmerk van deze wijziging erin bestaat het misbruik dat er vaak gemaakt wordt van peer-to-peer netwerken tegen te gaan: "Dankzij die technieken kan men vanuit een privé-kopie een oneindig aantal perfecte kopies van een werk aanmaken, waarbij de auteurs elke vergoeding mislopen, wat het normale raam van de reproductie voor privé-gebruik in ruime mate overschrijdt." De meerwaarde van deze toevoeging lijkt onduidelijk, aangezien art.22, §1, 5° in zijn huidige vorm al stipuleert dat de kopie enkel bestemd mag zijn voor gebruik in familiale kring, wat een commercieel oogmerk lijkt uit te sluiten^{xx}.

De voorgestelde wijzigingen uit het wetsvoorstel hebben echter niet zo'n groot belang meer. Door de voorbije verkiezingen is het voorstel met alle amendementen immers volledig vervallen, zodat het volledig opnieuw ingediend en besproken zal moeten worden. Aangaande de toekomst van de Auteurswet blijft het voorlopig dus koffiedik kijken.

F. Om meer te weten

Rechtsleer met betrekking tot de Auteurswet

- BERENBOOM, *Le nouveau droit d'auteur et les droits voisins*, Brussel, Larcier, 1995.

Gerelateerde bronnen op het internet

- [Wetsvoorstel](#) tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten in de context van de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, 23 maart 2001
- [SABAM](#)

Bespreking gerealiseerd door ICRI, onder coördinatie van Hans GRAUX.

ⁱ [Wet van 30 juni 1994 houdende omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn van 14 mei 1991 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's](#), B.S., 27 juli 1994

ⁱⁱ [Wet van 30 augustus 1998 tot omzetting van de Europese richtlijn over de juridische bescherming van databanken](#), B.S. 14 november 1998

ⁱⁱⁱ [Berner Conventie van 26 juni 1948 voor de bescherming van letterkundige –en kunstwerken](#), B.S., 13 oktober 1951

^{iv} [TRIPS-akkoord](#) van 15 april 1994, *Publ.L.* 336/213, 23.12.1994

^v [WCT-verdrag](#) van 20 december 1996

^{vi} Hierbij moet erop gewezen worden dat databanken nog over andere beschermingsmechanismen beschikken, zoals de Berner Conventie en vooral de Databasewet.

^{vii} Het is natuurlijk perfect mogelijk dat de elementen van een databank op zich ook auteursrechtelijk beschermd zijn (bv. bij een databank met schilderijen), maar ook in dat geval kan de databank op zich onder de definitie van art.20bis vallen, zonder afbreuk te doen aan het beschermingsregime van zijn constituerende elementen.

^{viii} Dit doet natuurlijk geen afbreuk aan de vaststelling dat ook databanken niet voldoen aan dit creativiteitsvereiste een grote economische waarde kunnen hebben, en mede daardoor ook beschermd dienen te worden. De hogervermelde Databankwet, die elders op de site besproken wordt, moet dan ook voornamelijk beschouwd worden als een legislatieve poging om dit hiaat op te vullen.

^{ix} Art.14 bepaalt : « Naast de hoofdregisseur worden ook de natuurlijke personen die tot het werk hebben bijgedragen als auteurs van een audiovisueel werk beschouwd.

Behoudens tegenbewijs worden geacht auteurs te zijn van een in samenwerking tot stand gebracht audiovisueel werk :

- a) de scenarioschrijver;
- b) de bewerker;
- c) de tekstschrijver;
- d) de grafische ontwerper van animatiewerken of van animatiesequenties in een audiovisueel werk, die een belangrijk deel van dat werk uitmaken;
- e) de auteur van muziekwerken met of zonder woorden die speciaal voor het audiovisueel werk gemaakt zijn. De auteurs van het oorspronkelijke werk worden gelijkgesteld met de auteurs van het nieuwe werk als de bijdrage van eerstgenoemden in het nieuwe werk (wordt) gebruikt.”

^x Hierin vindt men overigens een principieel verschilpunt met de Amerikaanse copyright-bescherming, die nagenoeg exclusief de economische bescherming van de auteur nastreeft.

^{xi} Deze interpretatie vindt onder meer steun in art.3 van [de Europese Richtlijn 2001/29/EC van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en verwante rechten in de informatiemaatschappij](#).

^{xii} Door simpelweg over het web te surfen maakt men namelijk ook een kopie van de werken die men raadpleegt : het bekijken van webpagina's vereist namelijk dat een kopie van de pagina tijdelijk aanwezig is in het geheugen van de computer. Hoe tijdelijk deze kopie ook is, en hoezeer ze ook louter een gevolg is van de technische werking van het World Wide Web, ze maakt onmiskenbaar een reproductie uit.

---

^{xiii} Dit kan echter enkel het geval zijn indien het de auteur zelf niet is die het werk op het internet heeft geplaatst. De Auteurswet schrijft in art.3 §1 namelijk voor dat ten aanzien van de auteur alle contracten schriftelijk worden bewezen, wat bij een stilzwijgende licentie evident niet mogelijk is. In dat geval zou men zich enkel nog kunnen beroepen op de schijntheorie. Het zou ons echter te ver leiden hier dieper op in te gaan.

^{xiv} Het gaat hier om art.22, §1, 4^oter, en dus niet om 4^obis, dat enkel op werken op een grafische of soortgelijke drager van toepassing is.

^{xv} In België werd [Auvibel](#) belast met de inning van deze bijdrage via een kb van 21 januari 1997 (Koninklijk besluit tot het belasten van een vennootschap met de inning en de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik, *B.S.* 1 februari 1997)

^{xvi} Zo werd bv. Repobel hiertoe gemachtigd via een kb van 27 juni 1996 (Ministerieel besluit houdende machtiging van een beheersvennootschap van rechten om haar werkzaamheden op het nationale grondgebied uit te oefenen, *B.S.* 30 juli 1996)

^{xvii} Het gaat hier opnieuw over [de Europese Richtlijn 2001/29/EC van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en verwante rechten in de informatiemaatschappij](#), en dan vooral art.5, evenals overweging 33 in de preambule.

^{xviii} [Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten in de context van de ontwikkeling van de informatiemaatschappij](#), 23 maart 2001, *Gedr. St. Senaat, 2000-01, nr. 2-704/1-8*

^{xix} De momenteel gangbare tarieven kunnen gevonden worden in het kb van 4 april 2003: Koninklijk besluit houdende wijziging van het koninklijk besluit van 28 maart 1996 betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik voor de auteurs, de uitvoerende kunstenaars en de producenten van fonogrammen en van audiovisuele werken, *B.S.* 30 april 2003

^{xx} Zie in die zin ook het advies van de Raad van State, *Gedr. St. Senaat, 2000-01, nr. 2-704/2*